

28566. LITERATURES FRANCÒFONES

- ÉTUDES : PHILOLOGIE FRANÇAISE
- CYCLE : Second
- SEMESTRE : Second semestre
- NOMBRE ET TYPE DE CRÉDITS : OPTATIVE 6 cr
- HORAIRE : Mardi et jeudi 10 :00 à 11 :30h et TI, vendredi de 10 :30 à 11 :30h.
- PROFESSEUR : Mar García
- TÉLÉPHONE: 93 581 2314

I. CONTINGUTS

- Introducció a les literatures d'expressió francesa.
- Introducció als grans moments i autors de la literatura negro-africana d'expressió francesa
- Anàlisi i comentari de textos i d'obres de la literatura negro-africana d'expressió francesa.

II. OBJECTIUS

En acabar el curs, l'estudiant ha de ser capaç de:

- Identificar els principals components culturals, temàtics i estètics dels diferents espais literaris d'expressió francesa.
- Identificar els principals moments i autors de la literatura Negro-africana.
- Analitzar textos: comentari de text.
- Analitzar obres: estudi monogràfic

III. TEMARI

1. Espais i escriptures francòfones.
 - 1.1. L'espai europeu: Bèlgica, Suïssa.
 - 1.2. L'espai canadenc.
 - 1.3. L'espai postcolonial: Carib, Magrib, Àfrica subsahariana, Oceà Indic.
2. L'espai africà
 - 2.1. Aproximació geogràfica i històrica. Organització geopolítica i econòmica fins el segle XIX.
 - 2.2. La colonització i les independències.
 - 2.3. Formes de postcolonialisme polític, econòmic i cultural.
 - 2.4. La triple herència cultural : tradició i oralitat ; herència semítica i islamització ; cristianisme i civilització europea.
3. La literatura colonial
 - 3.1. Antecedents : el mite del « bon salvatge ». Ideologia regeneradora i exotisme colonial. L'etnografia : de l'evolucionisme al relativisme.
 - 3.2. Primers textos : *L'esclave* de Couchoro, *Force-bonté* de Diallo.
 - 3.3. Tres projectes ambigus : R. Maran: *Batouala*; O. Socé: *Karim, roman sénégalais*; P. Hazoumé: *Doguicimi*.
4. La *Négritude*
 - 4.1. Antecedents

- 4.1.1. Cosmopolitisme i « négro-renaissance ».
- 4.1.2. El malentès cubista. Art negre i avantguardes : Apollinaire, Cendrars, Soupault.
- 4.1.3. *The Soul of Black People* de W.E.B. Du Bois. Crisi de valors de la « lost generation » i fracàs del moviment americà
- 4.1.4. *Légitime défense* y el grup de *L'Étudiant noir*. A. Césaire, L.-G. Damas, L. S. Senghor, O. Socé.
- 4.2. El concepte de « Négritude ». Components teòrics
- 4.3. La lírica com a instrument estètic.
- 4.4. *Ethiopiques* de Senghor : la négritude de la conciliació i del diàleg.
- 4.5. *Cahier d'un retour au pays natal* de A. Césaire : La « négritude » combativa.
- 4.6. La revista *Présence africaine*.
- 4.7. La poesia de la post-negritud: Tchicaya U Tam'si.

- 5. L'era de les independències : de l'eufòria al desencant (I).
 - 5.1. El realisme africà
 - 5.2. La novel.la de compromís i denúncia social. Mongo Beti, *Ville cruelle*. F. Oyono, *Le vieux nègre et la médaille*. Seydou Badian, *Sous l'orage*. Ousmane Sembène, *Les bouts de bois de Dieu*.
 - 5.3. La novel.la de formació i la retrospecció autobiogràfica. Camara Laye, *L'enfant noir*. Aké Loba, *Kocoumbo, l'étudiant noir*. B. Dadié, *Climbié*. Cheikh Hamidou Kane, *L'aventure ambiguë*.
 - 5.4. La novel.la històrico-etnogràfica i el conte. Rehabilitació del passat i de la tradició. Birago Diop, *Les contes d'Amadou Koumba*. Djibril Tamsir Niane, *Soundjata ou l'épopée mandingue*. Nazi Boni, *Crépuscule des temps anciens*. Thomas Mofolo, *Chaka*.
 - 5.5. *L'étrange destin de Wangrin* de A. Hampâté Bâ. Estudi de l'obra.

- 6. L'era de les independències : de l'eufòria al desencant (II)
 - 6.1. El revisionisme : qüestionament de la tradició i dels valors de la Négritude. Yambo Ouologuem, *Devoir de violence*. Desmitificació iconoclasta. La denúncia de l'esclavisme. Georges N'Gal, *Giambatista Viko ou le viol du discours africain*. La confrontació entre oralitat i escriptura.
 - 6.2. El malestar de la novel.la. Sàtira política y denúncia del despotisme: Alioum Fantouré, *Le Cercle des Tropiques*; Tierno Monénembo, *Les crapauds-brousses*.
 - 6.3. El malestar de la novel.la. La marginalització de l'anti-heroí i la pèrdua de referències: V.-Y. Mudimbé, *Entre les eaux*; W. Sassine, *Saint Monsieur Bally*; J.-M. Adiaffi, *La carte d'identité*: la « Trilogia » de Tchicaya U Tam'si.
 - 6.4. Veus de dones : *Une si longue lettre* de Mariama Bâ ; *Une femme d'Afrique* de Aoua Keita; *De Tilène au Plateau*, de Nafissatou Diallo.

- 7. La narrativa de la postmodernitat
 - 7.1. La transgressió de l'ordre masculí : Calixthe Beyala. Anti-exotisme. Escriptura carnavalesca i de la violència.
 - 7.2. *Assèze l'Africaine* de Calixthe Beyala. Estudi de l'obra.
 - 7.2. La transgressió de l'(H)istoria : Henri Lopès. Polifonia narrativa. Exercicis d'estil. L'ironia al quadrat.
 - 7.3. *Le pleurer-rire* de Henri Lopès : estudi de l'obra.

- 7.4. El realisme màgic : Sony Labou Tansi. Escriptura del paroxisme. Del fantàstic a l'absurd.
- 7.5. *Les sept solitudes de Lorsa Lopès* de Sony Labou Tansi. Estudi de l'obra
- 7.6. La deconstrucció de la llengua i de la tradició oral : A. Kourouma.
- 7.7. *En attendant le vote des bêtes sauvages* d'A. Kourouma. Estudi de l'obra.
- 7.8. Noves perspectives : vers una literatura transnacional i translingüística.

IV. AVALUACIO

- Elaboració d'un dossier temàtic a partir d'una obra de lectura obligatòria (treball tutoritzat) i presentació a classe: 40 %
- Examen final : comentari, amb apunts, d'un text estudiat a classe (30%) ; qüestionari de lectures obligatòries (30%). 60 %

V. BIBLIOGRAFIA

- CHEVRIER, Jacques (1974) *Littérature nègre*, Paris, Armand Colin. 1984.
- CHEVRIER, Jacques (1999) *Littératures d'Afrique noire de langue française*, Paris, Nathan, col. 128.
- KESTELOOT, Lilyan (1963) *Les écrivains noirs de langue française*, Bruxelles, Université Libre.
- NGANDU-NKASHAMA, Pius (1989) *Écritures et discours littéraires*, Paris, L'Harmattan.
- RICARD, Alain (1989) *Littératures d'Afrique noire. Des langues aux livres*, Paris, Karthala.

VI. TUTORIES

Tutorització en grup. Elaboració d'un dossier temàtic a partir d'una obra de lectura obligatòria.